

Новини та практики

В Україні офіційно стартував новий проект «Репродуктивне здоров'я в Україні»

14 березня 2014 р. в приміщенні Великого конференц-залу НАН України відбулась офіційна презентація нового 3-річного міжнародного проекту «Вдосконалення нормативного середовища для сприяння успішній реалізації діяльності у сфері планування сім'ї і репродуктивного здоров'я та посилення участі громадянського суспільства» (коротка назва проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні»), що реалізується Благодійним Фондом «Здоров'я жінки і планування сім'ї» за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку / USAID.

В Києві пройшло перше засідання Робочої Групи проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні»

Проект «Репродуктивне здоров'я в Україні», що виконується БФ «Здоров'я жінки і планування сім'ї» за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку/USAID, розпочав роботу в напрямку вдосконалення нормативного середовища з метою сприяння успішній реалізації програм у сфері планування сім'ї та репродуктивного здоров'я. Офіційним початком реалізації цього завдання стало експертне обговорення перспектив політики в галузі охорони репродуктивного здоров'я за участю провідних національних фахівців та міжнародних експертів, яке пройшло в Києві 14 березня 2014 р. Експерти Робочої Групи наголосили на необхідності розпочати роботу над створенням нового стратегічного документу з урахуванням детального аналізу досягнень попередньої політики.

В трьох регіонах України підлітки та молодь отримали корисну інформацію в рамках акції «Живи серцем – не втрачай розуму!»

З нагоди Дня закоханих 14 лютого у Києві та Сімферополі, та 18 лютого у Вінниці в рамках діяльності Благодійного Фонду «Здоров'я жінки і планування сім'ї» пройшли інформаційно-просвітницькі акції «Живи серцем – не втрачай розуму!», спрямовані привернути увагу підлітків та молоді до питань репродуктивного здоров'я та планування сім'ї.

«Ми за безпечне кохання» - під таким гаслом на Сумщині молодь відсвяткувала День закоханих

14 лютого на базі Сумського державного університету відбувся просвітницький захід «Ми за безпечне кохання», організаторами якого виступили студентське самоврядування факультету іноземної філології та соціальних комунікацій СумДУ та ГО «Центр громадських ініціатив «Інтелект Сумщини».

На Тернопільщині у січні-березні пройшли просвітницькі заходи з питань планування сім'ї

У січні-березні 2014 року Громадська організація «Тернопільський міський жіночий клуб «Відродження нації» за підтримки Програми АМР США «Здоров'я жінок України» провела ряд заходів з питань планування сім'ї та збереження репродуктивного здоров'я в місті Тернопіль та районних центрах Тернопільської області.

Законодавство та політика:

Наказ МОЗ України від 29.11.2013 № 1030/102 «Про удосконалення системи планування сім'ї та охорони репродуктивного здоров'я в Україні»

В Наказі визначені основні завдання служби планування сім'ї та охорони репродуктивного здоров'я, організація діяльності служби планування сім'ї, обов'язки спеціалістів з питань планування сім'ї, затверджені положення про центри/кабінети планування сім'ї.

Анонси:

У квітні у м. Києві відбудеться Форум громадських організацій, що працюють у сфері репродуктивного здоров'я та планування сім'ї

Захід має на меті підвищити компетентність громадських організацій із зазначених тематик, налагодити інформаційний обмін між НУО, а також ініціювати створення Коаліції НУО з подальшим обговоренням її цілей, завдань, результатів, потреб та наступних практичних кроків.

У квітні на Сумщині буде проведено ряд просвітницьких заходів з питань репродуктивного здоров'я та планування сім'ї

Публікації:

Аналіз діяльності центрів, відділень, кабінетів медичної допомоги підліткам та молоді «Клініка, дружна до молоді» України за 2013 рік

В Україні офіційно стартував новий проект «Репродуктивне здоров'я в Україні»

14 березня 2014 р. в приміщенні Великого конференц-залу НАН України відбулась офіційна презентація нового 3-річного міжнародного проекту «Вдосконалення нормативного середовища для сприяння успішній реалізації діяльності у сфері планування сім'ї і репродуктивного здоров'я та посилення участі громадянського суспільства» (коротка назва проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні»), що реалізується Благодійним Фондом «Здоров'я жінки і планування сім'ї» за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку / USAID.

Захід мав на меті ознайомити представників національного та міжнародного експертного середовища у сфері репродуктивного здоров'я та планування сім'ї з завданнями проекту та основними напрямками діяльності з подальшим обговоренням пріоритетів, потреб та необхідних кроків для підвищення ефективності заходів в галузі планування сім'ї та збереження репродуктивного здоров'я.

Учасниками презентації стали понад 30 провідних фахівців Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства соціальної політики, обласних управлінь охорони здоров'я та медичних установ різних областей України, експертів бюро ВООЗ в Україні, Агентства США з міжнародного розвитку/USAID, Фонду Народонаселення ООН, представників міжнародних проектів, лідерів провідних громадських організацій.

З привітальним словом до учасників заходу звернулась Валентина Коломейчук, заступник начальника Управління охорони материнства, дитинства та санаторного забезпечення Міністерства охорони здоров'я України, головного партнера Фонду у виконанні даного проекту. Пані Коломейчук відзначила особливу актуальність та пріоритетність тематики та завдань проекту, зокрема, в умовах швидких політичних та економічних змін. Вона ознайомила присутніх з основними показниками виконання головного стратегічного документу - Державної програми «Репродуктивне здоров'я нації» на період до 2015 року, основними викликами в ході її виконання та перспективними напрямками, які мають бути враховані при підготовці програми репродуктивного здоров'я на наступний період.

Від імені Агентства США з міжнародного розвитку команду проекту та учасників заходу привітала Тетяна Растригіна, старший спеціаліст з управління проектами Офісу програм з охорони здоров'я USAID. Пані Растригіна наголосила на пріоритетності питань планування сім'ї в сучасному цивілізованому суспільстві, а також необхідності подальшої підтримки цієї сфери в Україні та переходу від медикалізації сфери ПС/РЗ до підтримки таких напрямків як:

- покращення нормативного середовища для успішної реалізації програм у сфері ПС/РЗ з урахуванням гендерних аспектів, зокрема розробки проекту Програми репродуктивного здоров'я на наступні 5 років;
- активне залучення громадянського суспільства та створення постійно діючого в країні форуму для обговорення актуальних питань ПС/РЗ за участю провідних українських експертів, представників громадського сектору та всіх зацікавлених сторін, які підтримують медичний, суспільний, просвітницький та профілактичний компоненти планування сім'ї та репродуктивного здоров'я.

Окрім того, експерти Програми АМР США «Здоров'я жінок України» - багаторічного та надійного партнера Благодійного Фонду в реалізації освітніх проектів у сфері зміцнення репродуктивного здоров'я та прав в Україні, базуючись на власних напрацюваннях, презентували детальний огляд чинного законодавства та нормативних документів у сфері планування сім'ї та репродуктивного здоров'я за період 2012-2013 рр. Учасники заходу дізналися про досвід та результати діяльності громадського сектору у сфері планування сім'ї та репродуктивного здоров'я, формат та методи співпраці Програми «Здоров'я жінок України» з громадським сектором, озвучили наявні потреби та висловили ідеї щодо шляхів подальшого розвитку.

Команда проекту презентувала план та інструменти реалізації проекту. Зазначено також, що проект буде реалізовуватись переважно на національному рівні, проте співпраця з громадським сектором проходитиме у визначених пілотних регіонах - Донецькій, Одеській, Полтавській, Вінницькій, Херсонській та Хмельницькій областях.

В Києві пройшло перше засідання Робочої Групи проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні»

Проект «Репродуктивне здоров'я в Україні», що виконується БФ «Здоров'я жінки і планування сім'ї» за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку/USAID, розпочав роботу в напрямку вдосконалення нормативного середовища з метою сприяння успішній реалізації програм у сфері планування сім'ї та репродуктивного здоров'я.

Офіційним початком реалізації цього завдання стало експертне обговорення перспектив політики в галузі охорони репродуктивного здоров'я за участю провідних національних фахівців та міжнародних експертів, яке пройшло в Києві 14 березня 2014 р. Експерти Робочої Групи наголосили на необхідності розпочати роботу над створенням нового стратегічного документу з урахуванням детального аналізу досягнень попередньої політики.

В обговоренні плану дій щодо оцінки впровадження чинної Державної програми «Репродуктивне здоров'я нації» на період до 2015 року та розробки концепції нової програми взяли участь близько 30 представників Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства соціальної політики, обласних управлінь охорони здоров'я та медичних установ з різних областей України, експертів бюро ВООЗ в Україні, Агентства США з міжнародного розвитку/USAID, Фонду Народонаселення ООН, представників міжнародних проектів, лідерів провідних громадських організацій тощо.

В ході засідання Робочої Групи, яка пройшла під головуванням Валентини Коломейчук, заступника начальника Управління охорони материнства, дитинства та санаторного забезпечення Міністерства охорони здоров'я України, експерти обговорили такі питання:

- необхідність поновлення діяльності Національної координаційної ради у сфері ПС/РЗ при Міністерстві охорони здоров'я;
- завдання та склад Робочої Групи з питань ПС/РЗ;
- можливі підходи та методики оцінки Державної програми «Репродуктивне здоров'я нації» на період до 2015 року;
- план взаємодії партнерів при підготовці оцінки та аналізу поточної програми;
- пропозиції щодо залучення ключових національних експертів з питань РЗ/ПС до оцінки результатів виконання програми;

Учасники засідання погодили, що склад Робочої Групи має сформувати Міністерство охорони здоров'я України відповідно до пропозицій партнерських організацій та номінованих ними кандидатів. Запропоновано передбачити можливість участі у складі Робочої Групи як національних експертів з питань РЗ/ПС, так і представників міжнародних організацій відповідного профілю. Після формування Робочої Групи, її склад має бути затверджено відповідним Наказом МОЗ.

Експерти обговорили питання необхідності поновлення діяльності раніше створеної Національної координаційної ради з питань ПС/РЗ і дійшли висновку, що вона має стати міжсекторальною структурою, а до її складу мають увійти представники всіх відомств, які залучені до розробки та впровадження Державної програми з репродуктивного здоров'я. Було вирішено переглянути функціональні обов'язки ради, її склад, а також провести розширене засідання за результатами оцінки реалізації чинної Програми.

Учасники засідання розглянули підходи та методики, що їх можна застосувати для аналізу чинної Програми, а також надали пропозиції щодо включення до оцінки результативності політики в галузі РЗ/ПС таких важливих компонентів:

- нормативно-правова база;
- медичні аспекти та організація надання послуг;
- інформаційно-просвітницький компонент;
- охоплення підлітків та молоді;
- забезпечення потреб та прав вразливих груп;
- гендерний компонент;
- фінансове забезпечення;
- державні закупівлі;
- роль громадського сектору;
- міжнародне співробітництво та технічна допомога;
- відповідність міжнародним цілям (ICPD, MDG).

В ході обговорення підходів до здійснення оцінки Державної програми експерти внесли такі пропозиції:

- Оцінити результативність Програми з точки зору досягнутих показників і збереження її позитивних досягнень.
- Оцінити організаційні та управлінські аспекти реалізації Програми.
- Забезпечити гендерний підхід до здійснення аналізу показників Програми.
- Дослідити показники репродуктивного здоров'я чоловіків та хлопців і врахувати ці результати під час розробки наступної

програми.

- Розглянути можливість використати досвід оцінки програм з ВІЛ/СНІД, нещодавно проведених в Україні.
- Розглянути досвід реалізації Програми на регіональному рівні.
- Дослідити розподіл коштів між головними виконавцями, в тому числі між профільними міністерствами в рамках бюджету програми.
- Оцінити вплив позабюджетного фінансування та міжнародної технічної допомоги на результати реалізації Програми на усіх рівнях.
- Результати оцінки оформити в публікацію і презентувати широкому колу осіб, які ухвалюють рішення на всіх рівнях. Поширити результати оцінки Програми.

Експерти дійшли висновку, що необхідно розпочати розробку концепції нової програми РЗ у форматі міжсекторального нормативного документу, який дозволить координувати зусилля всіх структур. Серед пропозицій, висловлених учасниками засідання, були такі:

- Визначити чіткі терміни підготовки та подання програми на розгляд, обговорення та затвердження.
- В програмі відобразити глобальні напрямки [стратегії ВООЗ в сфері репродуктивного здоров'я](#) та розглянути можливість використання методик ВООЗ.
- Враховувати цілісність системи взаємозв'язків між виконавцями програми.
- Передбачити заходи, спрямовані на задоволення потреб різних цільових груп та у відповідності до періодів життя: діти і підлітки (в тому числі, питання вакцинації дівчат-підлітків), жінки та чоловіки репродуктивного віку, люди похилого віку.
- Передбачити створення відповідного документу з моніторингу та оцінки програми.
- Ініціювати розробку Закону України про репродуктивне здоров'я, пропозицію щодо розробки якого має надати Координаційна рада.
- Враховувати основні зміни в результаті реформування галузі охорони здоров'я, і умови її фінансування.
- Забезпечити поетапність і реалістичність заходів, передбачених програмою, та визначити пріоритетність завдань з огляду на можливості системи охорони здоров'я України.

Особливий акцент було зроблено на необхідності тісної взаємодії з Міністерством освіти і науки України при підготовці концепції, а пізніше і проекту нової ДПРЗ на 2016-2020 рр. та включення до неї освітнього компоненту. Експерти наголосили на необхідності розробки спеціальних освітніх програм, орієнтованих на дітей, підлітків та студентство, зокрема, із застосуванням підходу "рівний-рівному", та потребі у проведенні масштабної освітньої роботи серед батьків, а також необхідності залучення компетентних представників ЗМІ.

В трьох регіонах України підлітки та молодь отримали інформацію з актуальних питань репродуктивного здоров'я

З нагоди Дня закоханих 14 лютого у Києві та Сімферополі, та 18 лютого у Вінниці в рамках діяльності Благодійного Фонду «Здоров'я жінки і планування сім'ї» пройшли інформаційно-просвітницькі акції «Живи серцем – не втрачай розуму!», спрямовані привернути увагу підлітків та молоді до питань репродуктивного здоров'я та планування сім'ї. В рамках акцій активісти Фонду та партнерських організацій проводили серед молоді тематичні конкурси та розповсюджували інформаційні матеріали, що містили інформацію з актуальних питань репродуктивного здоров'я та взаємин. В тому числі інформація стосувалася доступних та привабливих для молоді інформаційних джерел: новоствореного веб-сайту для підлітків [«Teens.LIVE»](#), та телефону гарячої лінії з питань репродуктивного здоров'я, що підтримується в рамках Програми АМР США «Здоров'я жінок України». Акції відбулися у співпраці та за підтримки Центру сім'ї Дарницького району міста Києва, Вінницької громадської організації «Інформаційно-просвітницький центр «ВІСЬ» та [Міністерства освіти та науки, молоді і спорту АР Крим](#).

«Ми за безпечне кохання» - під таким гаслом на Сумщині молодь відсвяткувала День закоханих

14 лютого на базі Сумського державного університету відбувся просвітницький захід «Ми за безпечне кохання», організаторами якого виступили студентське самоврядування факультету іноземної філології та соціальних комунікацій СумДУ та ГО «Центр громадських ініціатив «Інтелект Сумщини».

В рамках заходу студенти провели дебати щодо того, чи достатньо сучасна молодь обізнана з безпекою інтимного життя. Дві групи учасників під наглядом експертної комісії почергово наводили свої аргументи, намагаючись переконати у правоті своєї позиції. В результаті дійшли згоди – потрібно створювати професійні майданчики для обговорення, бо інколи молодь перебільшує свої можливості у самостійному поінформуванні та прийнятті таких життєво-важливих рішень, як планування сім'ї та використання контрацепції. Захід пройшов жваво, з театралізованою презентацією та чаюванням. Після гарячих дебатів усі учасники перейшли до святкування, яке вже стало традиційним у свято Святого Валентина – влаштували дискотеку, де поряд з подарунками для учасників («валентинками») поширювались інформаційні буклети Програми «Здоров'я жінок України». Захід пройшов у рамках проекту «Збережи життя: здоров'я і відповідальність заради дітей і майбутнього» Громадської організації «Центр громадських ініціатив «Інтелект Сумщини» за підтримки Програми АМР США «Здоров'я жінок України», що є давнім партнером Благодійного Фонду «Здоров'я жінки і планування сім'ї», зокрема в реалізації нового проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні».

На Тернопільщині у січні-березні пройшли просвітницькі заходи з питань планування сім'ї

У січні-березні 2014 року Громадська організація «Тернопільський міський жіночий клуб «Відродження нації» за підтримки Програми АМР США «Здоров'я жінок України» провела ряд заходів з питань планування сім'ї та збереження репродуктивного здоров'я в місті Тернопіль та районних центрах Тернопільської області.

Тренінги на тему збереження репродуктивного здоров'я було організовано як для осіб, що стоять на обліку в районних центрах зайнятості, так і для студентів професійно-технічних училищ області. А під час просвітницьких вуличних акцій «Запитай мене, що таке запланований вибір?» розповсюджувалися інформаційні матеріали про сучасні ефективні методи та засоби планування сім'ї та збереження репродуктивного здоров'я. До участі в проведенні акцій були залучені волонтери з числа студентської молоді, що попередньо пройшли підготовку у формі відеолекторію на тему репродуктивного здоров'я та необхідний інструктаж. Загалом протягом означеного періоду було проведено п'ять акцій – три в районних центрах та дві у нічних розважальних клубах міста Тернопіль, завдяки чому близько 3000 осіб репродуктивного віку отримали достовірну інформацію з питань планування сім'ї.

Успішна просвітницька діяльність Тернопільського міського жіночого клубу «Відродження нації» із використанням різних підходів до інформування населення громади, формує позитивний імідж організації, що дозволяє розглядати її як потенційного партнера в реалізації 2-го компоненту проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні», що реалізується БФ «Здоров'я жінки і планування сім'ї» за підтримки АМР США.

Наказ МОЗ України від 29.11.2013 № 1030/102 «Про удосконалення системи планування сім'ї та охорони репродуктивного здоров'я в Україні»

Наказ МОЗ України від 29.11.2013 № 1030/102 «Про удосконалення системи планування сім'ї та охорони репродуктивного здоров'я в Україні», реєстрація в Міністерстві юстиції України 20.12.2013 за №162/24694, прийнятий в рамках реалізації **Державної програми «Репродуктивне здоров'я нації» на період до 2015 року.**

В Наказі визначені основні завдання служби планування сім'ї та охорони репродуктивного здоров'я, організація діяльності служби планування сім'ї, обов'язки спеціалістів з питань планування сім'ї, затверджені положення про центри/кабінети планування сім'ї.

Згідно Наказу, в кожній адміністративно-територіальній одиниці має бути створено центр або кабінет планування сім'ї та репродукції людини. При цьому професійна підготовка медичного персоналу для надання консультацій з питань планування сім'ї є однією з ключових гарантій високої якості надання медичної допомоги в цій сфері.

Окрім надання консультування та медичної допомоги з питань планування сім'ї до завдань служби планування сім'ї входить і здійснення просвітницької діяльності, спрямованої на забезпечення населення необхідною інформацією про сучасні методи контрацепції та формування засад здорового способу життя, в тому числі безпечної статевої поведінки.

Відповідно до Наказу, медична допомога з питань планування сім'ї може надаватися як лікарями-акушерами-гінекологами та підготовленими з цих питань акушерками, так і лікарями загальної практики - сімейними лікарями та підготовленими молодшими спеціалістами з медичною освітою.

В Наказі також описано особливості організації надання допомоги з планування сім'ї різним цільовим групам та у відповідності до періодів життя.

Окрім того, описано структуру системи планування сім'ї та репродуктивного здоров'я в Україні та особливості надання медичної допомоги з планування сім'ї на різних її рівнях. Додатково подається класифікація категорій медичних критеріїв прийнятності використання методів контрацепції, а також порядок проведення консультування з питань планування сім'ї і репродуктивного здоров'я.

Повний текст Наказу - на сайті Верховної Ради <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z2162-13>

В зв'язку із процесами швидких змін в законодавчій та нормотворчій діяльності, авторський колектив бюлетеню рекомендує звертати увагу на першоджерела: <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/> та http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/site2/p_komity?pidid=2376.

Анонси

У квітні у м. Києві відбудеться Форум громадських організацій, що працюють у сфері репродуктивного здоров'я та планування сім'ї

10-11 квітня 2014 р. в Києві на базі готелю «Експрес» (бул. Шевченка 38/40) відбудеться дводенний Форум громадських організацій, що працюють у напрямку адвокації, популяризації та інформування з питань репродуктивного здоров'я, планування сім'ї, безпечних репродуктивних практик та захисту прав. Захід має на меті підвищити компетентності громадських організацій із зазначених тематик, налагодити інформаційний обмін між НУО, а також ініціювати створення Коаліції НУО з подальшим обговоренням її цілей, завдань, результатів, потреб та наступних практичних кроків.

До участі в Форумі запрошуються лідери провідних національних та регіональних НУО, що впроваджують інформаційно-просвітницьку діяльність у сфері ПС/РЗ, а також експерти профільних державних установ, міжнародних організацій та проектів для налагодження діалогу та ефективної взаємодії.

У квітні на Сумщині буде проведено ряд просвітницьких заходів з питань репродуктивного здоров'я та планування сім'ї

У квітні в рамках проекту «Збережи життя: здоров'я і відповідальність заради дітей і майбутнього», що реалізується Сумською обласною громадською організацією «Центр громадських ініціатив «Інтелект Сумщини» за підтримки Програми АМР США «Здоров'я жінок України» планується проведення низки заходів для молоді з питань репродуктивного здоров'я та планування сім'ї, а саме:

07.04.2014 - Дискусійна зустріч «Незручних тем не існує» зі студентами Української академії банківської справи з нагоди Всесвітнього дня здоров'я;

15.04.2014 - Дебати на тему «Контрацепція: чи достатньо про це знає молодь» зі студентами Сумського національного аграрного університету;

17.04.2014 - «Інформаційна хвилинка» на Спартакіаді здоров'я в Сумському державному університеті – для студентів та співробітників.